

ДЕТСКА ГРАДИНА №43 „ПИНОКИО“ – ВАРНА
кв.”Аспарухово”, к-с”Дружба”, булестат: 000080815
тел:370 697, 0882567094,info-400248@edu.mon.bg

Утвърдил:

Жени Хинтоларска

Заповед № 336/14.09.2024г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ПИНОКИО“, гр.ВАРНА за учебната 2024-2025г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Детската градина е първото стъпало в етапа на развитие на всяко дете. Тя е мястото, където започва образованието на детето и където то получава първите грижи, знания, умения и компетентности. Образованието е нещо повече от придобиването само на знания. По време на своя растеж и общуването със заобикалящата го среда, детето се учи как да създава своя представа за света и да взаимодейства активно с него. Възпитанието и образованието са процес на развитие на личността и помагат на детето да разгърне своите способности и творчески потенциал. Предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостно развитие на детето, опазване и съхраняване на физическото и психическото му здраве. Осигурява отглеждане, социализация, възпитание, и обучение на децата от тригодишна възраст до постъпването им в първи клас.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите. Тя създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба № 5 от 2016 г. и Държавните образователни стандарти; отчита спецификата на детската градина и съответства на възрастовите особености, възможности, потребности и интереси на децата. При разработването на програмната система педагогическият екип на ДГ № 43 „Пинокио“ се ръководи от стратегията за развитие на детската градина.

Цел, философия, приоритети и очаквани резултати:

Цел: Устойчиво развитие на детската градина като модерна институция за предучилищно образование. Институция предлагаша позитивна, функционална, привлекателна образователна среда за възпитание и пълноценна социализация на детето в детската общност, насърчаване на неговата емоционална интелигентност, подкрепа за личностно развитие, равен шанс и старт на всички деца, качествено предучилищно образование и възпитание на инициативни личности, владеещи базови компетентности, осъзнаващи силните си страни и способни да ги развиват и надграждат.

Философия на ДГ № 43 „Пинокио“:

- Полагане основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно – нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата в процеса на педагогическо взаимодействие в системата на предучилищното образование. Равен старт и достъп до качествено образование, отговарящ на потребностите на всяко дете и на съвременната реалност.
- Щастливо, уверено дете, успешно социализирано в един нов свят на творчество и откривателство.
- Пълноценно развитие на детето и възможност за разгръщане на творческия му потенциал.
- Игра – ключова, стимулираща дейност за изграждане на детската личност.
- Утвърждаване на национална идентичност.

Приоритети:

- Детето – главна ценност, активен участник в педагогическото взаимодействие.
- Детето – различно, уникално и неповторимо с индивидуални темпове на развитие.
- Включване на различното дете чрез подкрепа, уважение и толерантност.
- Равен старт, равен достъп и качествено образование, съответстващо на потребностите на съвременното дете.
- Придобиване на компетентности по всички образователни направления, като се отчитат интересите, възможностите и възрастовите характеристики.
- Презентиране на добър педагогически опит и работещи модели за работа с родителската общност.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- Постигане целите на образователната институция по посока на образователно – възпитателния процес в предучилищна възраст.
- Личностно развитие на детето чрез целенасочена индивидуална и групова работа за ефективна познавателна дейност.
- Компетентно разпределение на образователното съдържание по образователни направления. Използване на иновативни педагогически технологии.
- Коректно проследяване постиженията от постигнатите резултати на децата, съгласно държавните образователни стандарти.
- Партийство и качествено сътрудничество между всички заинтересовани страни и институции, подпомагащи дейността на детската градина.

II. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Подходи на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигане на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по ДОС за предучилищно образование.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебно време.

За постигане на поставените цели детска градина „Пинокио“ използва:

- **Индивидуален подход** – съобразно личностните потребности на детето, в съответствие с особеностите, възможностите и нивото на развитие на детето.
- **Игрови подход**
- **Хуманио-личностен подход** – поставяне на детето в центъра на цялостната дейност, уважение към личността и достойнството му. Свобода в избора на децата да променят средата, съобразно потребностите и творческите си заложби.
- **Ситуационен подход** - включване на децата в разнообразни ситуации, които стимулират техните емоционални и познавателни преживявания. Оптимално съчетаване на планираните цели с конкретни ситуации и създаване условия за всяко дете спокойно да се ориентира в конкретната обстановка и да взема правилни решения. Умение за анализиране на конкретната ситуация при степенуване на трудностите и подбор на знания и решения на базата на придобит личен опит.
- **Компетентностен подход** - процес и резултат на прогнозиране и формиране на качества - знания, умения, отношения, навици. Овладяване на ключови компетентности на ниво детска градина – детска общност.
- **Интегрален подход** – опознаване на заобикалящата действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости – тематично обвързване на всички дейности в детската градина с глабални теми. Спираловидно подреждане на целите, преносимост на знания и умения и връзки между тях за формиране на навици за спазване на правила и поведение.
- **Други подходи** – диференциран, кооперативно учене, интеркултурно образование, конструктивен подход, използване на електронните ресурси и технологии.

Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Формите се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система. При използване на формите на педагогическо взаимодействие, учителят се съобразява с със: степента на развитие на децата в групата; възрастовите особености; потребности и интереси за постигане цялостно развитие на детската личност. Учебната година в предучилищното образование започва на 15.09. и е с продължителност двадесет месеца. Включва учебно и неучебно време. В учебно време се провеждат основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а в неучебно-само допълнителни форми.

- **Основна форма** на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра и се провежда в учебно време./ от 15.09. до 31.05. на следващата календарна година /. Чрез нея се осигурява придобиване на знания, умения и отношения, постигане на резултати, определени с ДОС за предучилищно образование. Тя осигурява постигането на компетентностите под формата на очаквани резултати. Педагогическите ситуации се провеждат по всички образователни

направления - Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструиране и технологии и Физическа култура. Чрез нея се интегрират двата процеса – възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно – практически опит на детето в групата. Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя: за първа и втора възрастова група е от 15 до 20 мин., за трета и четвърта група- от 20 до 30 минути.

- **Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие** се организират ежедневно, извън времето за провеждане на педагогически ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и допринасят за личностното развитие и разнообразяване живота на децата. Те са незадължителни, нерегламентирани във времето, могат да се провеждат - с цяла детскa група, с малка група, индивидуално- с отделни деца. **Допълнителни форми** на педагогическо взаимодействие са: самостоятелни дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител-утринна гимнастика, различни видове игри:/ сюжетно- ролеви, подвижни, музикални, театрализирани, конструктивни/; състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда, празници, развлечения, състезания, разходки, излети, викторини, подвижни и спортно-подготвителни игри. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата както в учебно, така и в неучебно време. Провеждат се с цел надграждане представите, уменията и отношенията на децата.

Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичния брой педагогически ситуации по образователни направления във всички възрастови групи е съобразен с минималния брой, определен в Наредба №5/2016г. и са завишени с две, които се провеждат в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ДГ№43“Пинокио“ определя максимален брой педагогически ситуации седмично, както следва:

- В първа възрастова група- 11+2 педагогически ситуации
- Във втора възрастова група- 13+2 педагогически ситуации
- В трета възрастова група- 15+2 педагогически ситуации
- В четвърта възрастова група- 17+2 педагогически ситуации

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	I група	II група	III група	IV група
времетраене в мин.	(15 – 20)	(15 – 20)	(20 – 30)	(20 – 30)
	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС
1. Български език и литература	1	3	3	3
2. Математика	1	2	2	3
3. Околен свят	2	2	3	3
4. Изобразително изкуство	2	2	2	2
5. Музика	2	2	2	2
6. Конструиране и технологии	2	1	2	3
7. Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой педагогически ситуации	13	15	17	19
Целодневна организация	13	15	17	19

IV. Седмично разпределение на формите на педагогическо взаимодействие за учебната 2024/25г. по групи:

Първа „А“ възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии
Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Физическа култура
СЛЕД ОБЯД				
Околен свят	ДФПВ	Български език и литература	Изобразително изкуство	ДФПВ

Български език и литература- 1+1

Математика - 1
 Околен свят - 1+1
 Изобразително изкуство - 2
 Музика - 2
 Физическа култура - 3
 Конструиране и технологии – 1

Общо - 13 ситуации

Първа „Б“ възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Физическа култура
Физическа култура	Музика	Конструиране и технологии	Музика	Български език и литература
СЛЕД ОБЯД				
Околен свят	ДФПВ	Физическа култура	Изобразително изкуство	ДФПВ

Български език и литература – 1+1

Математика - 1
 Околен свят - 1+1
 Изобразително изкуство - 2
 Музика - 2
 Физическа култура - 3
 Конструиране и технологии - 1
 Общо - 13 ситуации

Втора „А” възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЬК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии
Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Физическа култура
СЛЕД ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии

Български език и литература - 2
 Математика - 1+1
 Околен свят - 2
 Изобразително изкуство - 2
 Музика - 2
 Физическа култура - 3
 Конструиране и технологии - 1+1
 Общо - 15 ситуации

Втора „Б” възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЬК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии
Физическа Култура	Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура
СЛЕД ОБЯД				
Околен свят	Изобразително изкуство	Български език и литература	Математика	Конструиране и технологии

Български език и литература – 2
 Математика - 1+1
 Околен свят - 2
 Изобразително изкуство - 2
 Музика - 2
 Физическа култура - 3
 Конструиране и технологии - 1+1
 Общо - 15 ситуации

Трета „А” възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЬК	ПЕТЪК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Български език и литература
Музика	Физическа култура	Музика	Околен свят	Конструиране и технологии
СЛЕД ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Физическа култура
ДФПВ	Физическа култура	ДФПВ	ДФПВ	Конструиране и технологии

Български език и литература – 2+1
 Математика - 2
 Околен свят - 2+1
 Изобразително изкуство - 2
 Музика - 2
 Физическа култура - 3
 Конструиране и технологии - 2
 Общо - 17 ситуации

Трета „Б” възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЬК	ПЕТЪК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Околен свят	Математика	Български език и литература
Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство	Музика	Конструиране и технологии
СЛЕД ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Изобразително изкуство	Математика	Конструиране и технологии
Физическа култура	ДФПВ	ДФПВ	ДФПВ	Физическа култура

Български език и литература – 2+1
 Математика - 2
 Околен свят - 2+1
 Изобразително изкуство - 2
 Музика - 2
 Физическа култура - 3
 Конструиране и технологии - 2
 Общо - 17 ситуации

Четвърта „А“ възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЬК	ПЕТЪК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии
Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Физическа култура
Български език и литература	Конструиране и технологии	Околен свят	Математика	
СЛЕД ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии

Български език и литература – 4
 Математика – 3
 Околен свят 2 + 1
 Изобразително изкуство - 2
 Музика - 2
 Физическа култура - 3
 Конструиране и технологии 1+1
 Общо - 19 ситуации

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА

Четвърта „Б“ възрастова група				
ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЬК	ПЕТЪК
ПРЕДИ ОБЯД				
Околен свят	Български език и литература	Математика	Околен свят	Конструиране и технологии
Физическа култура	Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура
Български език и литература	Изобразително изкуство	Български език и литература	Математика	
СЛЕД ОБЯД				
Български език и литература	Изобразително изкуство	Математика	Околен свят	Конструиране и технологии

Български език и литература -3+1
 Математика -3
 Околен свят -2 +1
 Изобразително изкуство -2
 Музика -2
 Физическа култура -3
 Конструиране и технологии -2
 Общо -19 ситуации

Дневен режим за организация на учебния ден в първа и втора възрастова група в учебно време / 15.09. 2024г. - 31.05. 2025г. /

часови интервал	действия
7.00– 8.20 ч.	Прием на децата, действия по избор на децата; действия организирани от детския учител
8.30– 8.40 ч.	Утринна гимнастика
8.40- 9.10 ч.	Закуска
9.15 – 10.15ч.	Педагогически ситуации, съобразно седмичното разписание
10.15– 10.30 ч.	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00 ч.	Действия по избор на децата; действия, организирани от детския учител; игри; разходки; действия, съобразно потребностите на децата
12.00– 12.30 ч.	Обяд
12.30 –13.00 ч.	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.30 ч.	Следобеден сън
15.30– 15.50 ч.	Самообслужване, тоалет
15.50 -16.00 ч.	Подвижни игри след сън
16.00– 16.30 ч.	Следобедна закуска
16.30 – 16.50 ч.	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, съобразно седмичното разписание
16.50 – 19.00 ч.	Допълнителни действия, организирани от детския учител; Действия по избор на децата; Изпращане на децата

Дневен режим за организация на учебния ден в трета и четвърта възрастова група в учебно време / 15.09. 2024г. - 31.05. 2025г. /

часови интервал	действия
7.00– 8.20 ч.	Прием на децата, действия по избор на децата; действия организирани от детския учител
8.30– 8.40 ч.	Утринна гимнастика
8.40- 9.10 ч.	Закуска
9.15 – 10.15 ч.	Педагогически ситуации
10.15– 10.30 ч.	Подкрепителна закуска
10.30- 11.00 ч.	Педагогически ситуации
11.00– 12.00 ч.	Действия по избор на децата; действия, организирани от детския учител; игри; разходки; развлечения; действия, съобразно потребностите на децата
12.00– 12.30 ч.	Обяд
12.30 –13.00 ч.	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.00 ч.	Следобеден сън
15.00– 15.30 ч.	Самообслужване, тоалет
15.30 -15.40 ч.	Подвижни игри след сън
15.40– 16.10 ч.	Следобедна закуска
16.10 – 17.00 ч.	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, съобразно седмичното разписание
17.00 – 19.00 ч.	Допълнителни действия, организирани от детския учител; Действия по избор на децата; игри; Изпращане на децата

Забележка: Дневният режим и определените в него дейности могат да се променят в съответствие с интересите на децата и дават възможност да се направи преченка на съотношението между основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Дневен режим за организация на учебния ден в първа и втора възрастова група в неучебно време / 01.06. 2025г.- 14.09. 2025г. /

часови интервал	дейности
7.00– 8.20 ч.	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности организирани от детския учител
8.20– 8.40 ч.	Утринна гимнастика
8.40- 9.10 ч.	Закуска
9.10 – 10.15 ч.	Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, разходки, игри на открито
10.15– 10.30 ч.	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00 ч.	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, игри на открито, развлечения
12.00– 12.30 ч.	Обяд
12.30 –13.00 ч.	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.30 ч.	Следобеден сън
15.30– 15.50 ч.	Самообслужване, тоалет
15.50 -16.00 ч.	Подвижни игри след сън
16.00– 16.30 ч.	Следобедна закуска
16.30 – 19.00 ч.	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, игри на открито, изпращане на децата.

Дневен режим за организация на учебния ден в трета и четвърта възрастова група в неучебно време / 01.06. 2025г. - 14.09. 2025г. /

часови интервал	дейности
7.00– 8.20 ч.	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности организирани от детския учител
8.20– 8.40 ч.	Утринна гимнастика
8.40- 9.10 ч.	Закуска
9.15 – 10.15 ч.	Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител, разходки, игри на открито
10.15– 10.30 ч.	Подкрепителна закуска
10.30– 12.00 ч.	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител; разходки; игри на открито; развлечения
12.00– 12.30 ч.	Обяд
12.30 –13.00 ч.	Самообслужване, тоалет
13.00– 15.00 ч.	Следобеден сън
15.00– 15.20 ч.	Самообслужване, тоалет
15.20 -15.30 ч.	Подвижни игри след сън
15.30– 16.00 ч.	Следобедна закуска
16.00 – 19.00 ч.	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, игри на открито, изпращане на децата.

V. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА I,II,III,IV ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Тематичното разпределение за всяка възрастова група е разработено от учителите на възрастовите групи и е утвърдено от директора на институцията. Тематичното разпределение осигурява равномерно и балансирана разпределение на учебното съдържание по всички образователни направления. То включва образователно ядро, тема, очаквани резултати. Съобразено е с възрастовите и индивидуални особености на децата, отчита техните интереси и желания. Допринася за реализиране на държавната политика в системата на предучилищното и училищно за повишаване качеството на образование и задържане на децата в задължителна предучилищна подготовка.

VI. ПРОСЛЕДЯВАНЕ ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Проследяването на постиженията на децата от предучилищното образование се провежда от учителите на групите, в съответствие с очакваните резултати по всички образователни направления.

Периодичността на проследяване постиженията на децата е следната: в началото на учебната година (входно ниво) и в края на учебната година (изходно ниво). Индивидуалните резултати на всяко дете от входно и изходно ниво се вписват в електронен дневник на групата. В годишното тематично разпределение на всяка група са включени диагностични педагогически ситуации, които протичат предимно под формата на игра. Чрез тях се извършва качествено оценяване на индивидуалния напредък на всяко дете. Резултатите от входяща и изходяща диагностика се представят на родителите от всички възрастови групи срещу подпись, след обсъждане на постиженията по различните образователни направления.

Детското портфолио е основна форма за проследяване развитието на детето и е своеобразен запис на детското развитие от I група до постъпването му в I клас.

Използвани методи за проследяване постиженията на децата:

- **Наблюдение-** Основен метод за проследяване постиженията на децата. Той регистрира детското поведение в различни ситуации и режимни моменти, в различна среда, в различни ситуации и занимания по време на цялата учебна година. Предоставя информация за поведението на детето, за неговите постижения. Дава възможност да бъдат наблюдавани и анализирани различни реакции, поведение, знания и придобити умения.
- **Познавателни задачи-** задачите, използвани за установяване резултатите по образователни направления са два вида:
  - Познавателни задачи със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знания, тяхното разбиране и приложение.
  - Познавателни задачи със свободен отговор, които се използват за при установяване на изпълнителски и художествени умения.
- **Продукти от дейността на децата-** Информацията, придобита чрез този метод е свързана с цялостния престой на детето в детската градина и активното му участие в различни видове дейности и създаването на различни по характер продукти/ рисунки, апликации, игри, конструктивни модели, фигури от пластилин, моделин, глина и др./. Част от тези продукти могат да се съхраняват в хартиен вариант, а други- в електронен.
- **Социометрични методи-** Детската група притежава свой характерен облик, повлиян от децата вътре в самата група и от методите и подходите на учителите в групата. Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структура в групите с помощта на социограма или социоматрица.
- **Портфолио-** Детското портфолио е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група, до постъпване на детето в първи клас. То онагледява етапите, през

които преминава детето, като помага на детския учител да направи изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето, анализират се и се оценяват детските постижения дава насоки за родителя по отношение на детските потребности, творчество и силни страни.

- За разлика от методите на оценяване, които дават представа за моментното състояние на детето в определен момент от неговото развитие, детското портфолио проследява хронологично индивидуалността и уникалността на всяко дете, резултатите от постиженията по всички образователни направления. Чрез него се постига приемственост и продължаващо взаимодействие между детската градина- родителската общност и новата, приемаща образователна институция, каквато е училището.

В детската градина се извършва ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата, в периода от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина. Оценяването се провежда от педагогически специалисти, които са преминали специализирано обучение за провеждане на скрининг тест за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения. Той се провежда след писмено съгласие на родител. Резултатите от оценяването се използват единствено за определяне на дейности за подкрепа за личностно развитие на детето.

На децата, на които предстои постъпване в I клас, се измерва и степента на училищна готовност. В 14 дневен срок преди края на учебното време учителите на децата от четвърта възрастова група установяват готовността на децата за училище, като отчитат тяхното познавателно, физическо, езиково, социално и емоционално развитие. Резултатите от измерване на училищната готовност се съхраняват в личното портфолио на всяко дете и служат при изготвяне на удостоверенията за завършена подготвителна група. Детската градина издава удостоверение за завършване на предучилищно образование, в него се описва готовността на детето за постъпване в първи клас в съответствие с очакваните резултати за цялостно развитие на детската личност и нивото на придобитите компетентности по образователни направления.

VII. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищно образование, участници в образователния процес са децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите. Те са участници, съмишленици и партньори при постигане целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение на общността към детската градина и училището. Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в опознаването на света от детето, мотивира го към експериментиране, откривателство и позитивно отношение към обкръжаващата среда и предизвикателствата, които носи със себе си.

- Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.
- Те са равнопоставени участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
- Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и училището.
- Принципи на взаимодействие – взаимно доверие, уважение на различията, хуманизъм, толерантност, ангажираност, демократичност, диалог, подкрепа без предразсъдъци, положителна нагласа, равнопоставеност, прозрачност, информираност, ангажираност, отговорност.
- Сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейство е от значение за адаптирането на детето към правилата на образователната институция и за

развиване на самоувереност и чувство за принадлежност. Постига се на две нива - ниво група и на ниво детската градина.

- Сътрудничество със социални, здравни, културно – просветни институции, неправителствени организации за взаимопомощ при реализиране на различни мероприятия и дейности, обогатяване формите на педагогическо взаимодействие, подкрепа на потребностите и интересите на децата.
- Споделена отговорност на родители и учители за развитието на детето.

Основни форми на сътрудничество и взаимодействие:

- **Индивидуални форми на сътрудничество** – провежда се по договаряне, по инициатива на родители и учители в удобно за тях време.
- **Индивидуални разговор** – обмен на идеи още при приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с приоритетите и дейностите на детската градина за постигане целите на предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходимо. Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- **Индивидуални консултации** - ежедневни и в определени по групи графици на дни за консултации. Провеждат се по инициатива на учители (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или по желание на родителите.
- **Семейни консултации** – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог/;
- **Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет.**

Групови форми на сътрудничество с родителите:

- **Родителски срещи** – фиксираны в плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група;
- **Училище за родители** - група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;
- **Открити моменти**

Включване на родителите в процеса на предучилищното образование:

- **Участие в дни на отворени врати и съвместни инициативи;**
- **Празници и мероприятия** от плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група и на ДГ;

Други форми на комуникация:

- **Информационни табла в детските групи** за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- **Информация в сайт на ДГ, Фейсбук профил на ДГ, фейсбук на групите;**
- **Класни стаи** на всички групи за използване възможностите на електронните ресурси за подкрепа на родителите при извънредни обстоятелства, когато педагогическото взаимодействие в детското заведение е временно преустановено;
- **Работилници, доброволчески инициативи, дейности по проекти;**
- **Анкети, въпросници;**
- **Изложби от съвместно творчество-родители-деца;**
- **Детско портфолио**

Форми на сътрудничество между детската градина и други институции:

Детската градина активно комуникира и е в партньорство с Община Варна- Дирекция "ОМД", РУО- Варна, Дирекция „Здравеопазване“, РЦППО-Варна, ЦПЛР-Логопедичен център – Варна, Агенция за закрила на детето, Агенция за социално подпомагане, РЗИ-Варна, Км.

Аспарухово, Движение „Син флаг“, ОЦОСУР, НПО, Читалище“Просвета1927“,ИРСПБЗН-Аспарухово, всички училища в района и др.

Настоящата Програмна система е приета и актуализирана на заседание на Педагогически съвет с Протокол №1/13.09.2024г. и актуализирана със Заповед № 336 /14.09.2024г.